

Asia T-447/05

Société des plantations de Mbanga SA (SPM)

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio

Yhteinen markkinajärjestely – Banaanit – AKT-maista peräisin olevien banaanien tuontia Euroopan unionin alueelle koskeva menettely – Asetus (EY) N:o 2015/2005 – Kumoamiskanne – Asiavaltuus – Tutkimatta jättäminen

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys (viides jaosto)
12.1.2007

II - 5

Määräyksen tiivistelmä

1. *Kumoamiskanne – Oikeussuojan tarve*
(EY 233 artikla)
2. *Kumoamiskanne – Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt – Suoraan ja erikseen luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskevat toimet*
(EY 230 artiklan neljäs kohta; komission asetus N:o 2015/2005)

3. *Euroopan yhteisöt – Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuINVALVONTA – Yleisesti sovellettavat toimet*

(EY 230 artiklan neljäs kohta, EY 234 artikla, EY 235 artikla, EY 241 artikla ja EY 288 artiklan toinen kohta)

1. Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostaman kumoamiskanteen tutkitavaksi ottaminen edellyttää sitä, että kyseinen henkilö osoittaa, että hänellä on oikeussuojan tarve. Tällainen tarve edellyttää sitä, että riidanalaisen toimen kumoamisella voi itsessään olla oikeusvaikutuksia, mitä ei voida sulkea pois silloin kun on kyse asetuksesta, jota ei sovelleta tiettyyn sellaisten taloudellisten toimijoiden ryhmään, jotka ovat asettuneet kolmanteen maahan ja jotka eivät harjoita mitään taloudellista toimintaa jäsenvaltioiden alueella.

siinä oteta huomioon taloudellisten toimijoiden nimenomaista ryhmää, jonka johdosta toimielimellä, jonka säädöksestä on kyse, on velvollisuus toteuttaa tuomion panemiseksi täytäntöön tarvittavat toimenpiteet, voi näin ollen olla vaikutuksia tällaisen taloudellisen toimijan oikeusasemaan.

(ks. 52–54, 57 ja 59 kohta)

EY 233 artiklan mukaan toimielimen, jonka säädös on julistettu mitättömäksi, on näet toteutettava tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet, minkä johdosta sillä saattaa olla velvollisuus palauttaa kantajan tilanne asianmukaiseksi tai olla toteuttamatta samanlaista säädöstä vastaisuudessa.

2. Asetuksen kaltaisen lainsäädäntötoimen säännökset, joita sovelletaan kaikkiin asianomaisiin taloudellisiin toimijoihin, voivat tietyissä olosuhteissa koskea tiettyjä niistä erikseen. Tällaisessa tilanteessa yhteisön toimi voisi siis olla samanaikaisesti normatiivinen ja tiettyjen sellaisten taloudellisten toimijoiden osalta, joita asia koskee, päätöksen luontainen toimi.

Asianomaisella toimielimellä on siis velvollisuus huolehtia siitä, ettei toimea, jolla kumottu toimi on tarkoitus korvata, rasita samat sääntöjenvastaisuudet, jotka on todettu kumoamistuomiossa. Toimen kumoamisella, joka perustuu siihen, ettei

Asia ei kuitenkaan ole näin AKT-maista peräisin olevien banaanien tuonnista

banaaneista kannettavista tulleista annettulla asetuksella N:o 1964/2005 avatussa tariffikiintiössä vuoden 2006 tammikuun ja helmikuun välisenä aikana annettuna asetuksella N:o 2015/2005 osalta suhteessa sellaiseen riippumattomaan banaanin tuottajaan, joka on asettautunut kolmanteen maahan, joka ei harjoita mitään taloudellista toimintaa jäsenvaltioiden alueella ja jolla ei ole aikaisempia viitetietoja 31.12.2005 saakka sovelletun yhteisön tuontijärjestelmän yhteydessä.

mishetkellä otettava huomioon kielteiset seuraukset, jotka asetuksella saattoi olla etenkin asianomaisille yrityksille, ei vapautta millään tavalla kantajaa velvollisuudesta näyttää toteen, että riidanalainen asetus vaikuttaa siihen sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista.

(ks. 66, 69, 71 ja 77 kohta)

Ensinnäkin mainittu asetus koskee näet kantajaa ainoastaan sen vuoksi, että se on objektiivisesti arvioituna AKT-banaaneja tuottava ja markkinoiva yritys samoin kuin kaikki muut riippumattomat toimijat, jotka ovat asettautuneet johonkin AKT-maahan ja jotka harjoittavat samaa toimintaa, ja pelkästään tämä ominaisuus ei riitä osoittamaan, että kyseinen asetus koskee sitä erikseen. Toiseksi mahdollisuus määrittää jollakin tarkkuudella niiden oikeussubjektien lukumäärä, joihin toimea sovelletaan, tai jopa yksilöidä nämä oikeussubjektit, ei merkitse lainkaan sitä, että kyseisen toimen on katsottava koskevan näitä oikeussubjekteja erikseen, jos on selvää, että toimea sovelletaan siinä objektiivisesti määritellyn oikeudellisen tilanteen tai tosiseikaston perusteella. Kolmanneksi toteamus, jonka mukaan komission oli, siltä osin kuin olosuhteet eivät sitä estäneet, kyseisen asetuksen anta-

3. Perustamissopimuksen EY 230 ja EY 241 artiklalla sekä EY 234 artiklalla on luotu täysin kattava oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa toimielinten toimiin kohdistuva laillisuusvalvonta yhteisöjen tuomioistuimen tehtäväksi. Tässä järjestelmässä luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka eivät EY 230 artiklan neljännessä kohdassa mainittujen tutkittavaksi ottamisen edellytysten vuoksi voi suoraan riitauttaa yleisesti sovellettavia yhteisön toimia, voivat tilanteen mukaan vedota tällaisten toimien pätemättömyyteen joko välillisesti EY 241 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimissa tai kansallisissa tuomioistuimissa ja vaatia viimeksi mainittuja, jotka eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että kyseiset toimet ovat pätemättömiä, esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle tältä osin ennakkoratkaisukysymyksiä.

Se, että yksikään oikeussuojakeino ei ole tehokas, ei voi oikeuttaa muuttamaan tuomioistuinteitse edellä mainituilla artikloilla luotua oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmää. Kumoamiskanteen tutkittavaksi ottaminen yhteisöjen tuomioistuimissa ei voi riippua siitä, onko olemassa sellainen oikeussuojakeino kansallisessa tuomioistuimessa, joka mahdollistaa sen toimen pätevyyden tutkimisen, jonka kumoamista vaaditaan. Tällainen seikka ei missään tapauksessa oikeuta ottamaan tutkittavaksi sellaista luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostamaa kumoamiskannetta, joka ei täytä EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaisia edellytyksiä.

Lisäksi se, että oikeussubjekti ei voi nostaa kannetta riitauttamiensa toimien kumoamiseksi, ei merkitse sitä, että siltä evätään oikeus saada asiansa käsiteltyksi tuomioistuimessa, sillä EY 235 artiklan ja EY 288 artiklan toisen kohdan mukainen sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskeva kanne on tällöinkin käytettävissä, jos kysymyksessä olevat toimet voivat aikaansaada yhteisön vastuun.

(ks. 81–83 kohta)